

Warszawa, 19.03.2025

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP
Kandydat na Prezydenta RP
Szanowny Panie Marszałku,

od dłuższego czasu obserwujemy Pańskie starania o zapewnienie tłumaczenia na polski język migowy (PJM) podczas oficjalnych wystąpień. To ważny krok w stronę równego dostępu do informacji dla społeczności Głuchych w Polsce. Niemniej jednak pragniemy zwrócić uwagę na jakość tłumaczenia podczas wydarzenia 15 marca 2025 roku w Częstochowie.

Otrzymaliśmy liczne sygnały od społeczności Głuchych oraz tłumaczy, iż osoba zapewniająca tłumaczenie tego dnia nie była profesjonalnym tłumaczem PJM. Jako STPJM możemy to potwierdzić. Analiza nagrania wskazuje, że osoba ta przekazała jedynie fragmenty informacji i nie stosowała się do zasad tłumaczenia, takich jak przekazywanie treści w pierwszej osobie (zamiast tego mówiła w trzeciej osobie) czy odpowiedni ubiór (tłumacze języka migowego o jasnej skórze noszą ciemny strój odpowiedni do rangi wydarzenia). Widoczne zdenerwowanie i obracanie się dodatkowo utrudniały odbiór treści przez społeczność Głuchych.

Podstawowym problemem w tego typu sytuacjach jest brak możliwości weryfikacji kompetencji tłumaczy przez osoby zatrudniające ich do publicznych wydarzeń. Dzieje się tak, ponieważ w Polsce nadal brakuje regulacji prawnych dotyczących zawodu tłumacza PJM, w tym certyfikacji państwowej. Obecnie każda osoba może wpisać się do tzw. rejestru tłumaczy języka migowego, deklarując swój poziom kompetencji. Prowadzi to do sytuacji, w których tłumaczenie nie spełnia standardów umożliwiających realny dostęp do informacji.

Już od 15 lat działamy na rzecz profesjonalizacji zawodu tłumacza PJM, m. in. walcząc o odpowiednie regulacje prawne. Niestety, sytuacje takie jak ta, która miała miejsce w Częstochowie, ciągle się powtarzają. Ich skutki dotyczą bezpośrednio społeczność Głuchych, która nie może w pełni realizować swojego prawa do informacji we własnym kraju. To problem, który wymaga systemowego rozwiązania.

Dlatego zwracamy się do Pana z prośbą o podjęcie działań w kierunku uregulowania zawodu tłumacza PJM oraz zapewnienia osobom Głuchym realnego dostępu do informacji. Chętnie podejmiemy współpracę z politykami w zakresie prac nad niezbędnymi zmianami prawnymi. Jednocześnie pragniemy zaprosić Pana na Protest Głuchych, który odbędzie się 4 kwietnia w Warszawie. Będzie to doskonała okazja do dialogu ze społecznością Głuchych oraz ekspertami w dziedzinie PJM.

Z poważaniem
w imieniu zarządu Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego

Kamila Skalska

Prezeska STPJM

STOWARZYSZENIE TŁUMACZY
POLSKIEGO JĘZYKA MIGOWEGO (STPJM)
NIP 524-267-83-17 REGON 141772779